

Nr 31.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte.

I två inom riksdagen väckta till bankoutsrottets förberedande handläggning hänvisade likalydande motioner, den ena inom första kammaren under nr 458 av herr *Lundqvist*, den andra inom andra kammaren under nr 515 av herrar *Hallén* och *Hedlund* i Östersund hemställes, att riksdagen må beträffande ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte besluta som följer.

1. Ledamot av allmänt kyrkomöte, som är bosatt å annan ort än där kyrkomötet hålles, må av statsmedel vid resa till och från kyrkomötet åtnjuta ersättning för därav föranledd resekostnad jämte ett dagtraktamente av trettio kronor för vardera resan ävensom i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära fyrtiofem kronor, vilket traktamente dock ej må överstiga sammanlagt ettusenfemhundraogtjottiofem kronor.

Besöker ledamot, som i första stycket avses, under pågående kyrkomöte efter beviljad ledighet hemorten, äger han åtnjuta ersättning för därav föranledd resekostnad, dock endast för en dylik resa.

2. Ledamot av kyrkomötet, som är bosatt å ort där kyrkomötet hålles, må av statsmedel i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära trettiofyra kronor, vilket traktamente dock ej må överstiga sammanlagt ettusenettihundrannittio kronor.

3. Utövar ledamot av kyrkomöte tillika riksdagsmannaupdrag, och åtnjuter han därför arvode, skall han dock i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära endast åtta kronor, och må traktamentet ej överstiga sammanlagt tvåhundraogtjottio kronor.

Till stöd för ifrågavarande förslag ha motionärerna anført följande.

Med anledning av den i Kungl. Maj:ts proposition nr 132 föreslagna höjningen av årsarvodet för riksdagsmän torde en motsvarande höjning böra vidtagas beträffande dagtraktamentet för ledamöter av allmänna kyrkomötet. Ersättningen till kyrkomötesledamöterna har nämligen allt från början plägat avvågas efter samma grunder som för riksdagens ledamöter, dock att ersättningen begränsats att utgå för högst 30 dagar. En historik av utvecklingen på detta område återfinnes i bankoutsrottets utlåtande 1941: 55.

Dagtraktamentet till ledamot av kyrkomötet har alltsedan år 1941 (SFS 1941: 714, 1942: 951 och 1947: 877) utgått med 33 kronor för ledamot, som är bosatt å annan ort än där kyrkomöte hålles, och med 25 kronor till ledamot, som är bosatt å ort, där kyrkomöte hålles, dock i båda fallen med maximering till 990 kronor respektive 750 kronor.

År 1942 gjordes ett tillägg till ersättningsbestämmelserna av innebörd, att därest ledamot av kyrkomötet tillika utövade riksdagsmannaupdrag och därför åtnjöt arvode, skulle han i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära endast 6 kronor, och finge traktamentet ej överstiga sammanlagt 180 kronor (bankoutsrottets mem. 1942: 48 och SFS 1942: 951). Detta reducerade traktamente höjdes vid 1947 års riksdag till 8 kronor för dag, dock

sammanlagt högst 240 kronor (bankoutskottets utl. 1947: 15 och SFS 1947: 877).

Vid 1948 års riksdag slutligen infördes rätt för kyrkomötesledamot till resekostnadsersättning vid ett besök i hemorten under pågående kyrkomöte, medan dagtraktamentena under kyrkomötet lämnades oförändrade (bankoutskottets utl. nr 1948: 27 och SFS 1948: 487).

Sedan kyrkomötesledamöternas dagtraktamenten senast fastställdes, har beträffande riksdagsmannaarvodena den förändringen inträtt, att dessa avvägts såsom årsarvoden. Denna ändring, som genomfördes år 1949, innebar dock icke någon arvodesreglering, i det att årsarvodenas belopp fastställdes med utgångspunkt från de belopp, som utgått under 1948 års riksdag.

Nu föreslås emellertid i Kungl. Maj:ts proposition nr 132, att årsarvodet för riksdagsmän med faktisk bosättning å riksdagorten, eller så nära denna att nattvilan regelmässigt kan tillbringas i hemmet, skall höjas från 6 650 kronor till 9 000 kronor samt årsarvodet för övriga riksdagsmän från 8 866 kronor till 12 000 kronor. Samtidigt föreslås, att av det högre arvodet liksom hittills två tredjedelar skola vara skattefria, medan för det lägre arvodet skattefrihet skall införas för halva beloppet.

Under förutsättning att Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag i huvudsak bifalles, bör en motsvarande förbättring av kyrkomötesledamöternas dagtraktamenten komma till stånd. Systemet med årsarvoden för riksdagsmännen och den nu föreslagna arvodesregleringens kombinerande med ändrade skatteavdragsbestämmelser omöjliggör emellertid för framtiden att upprätthålla en fullständig parallellism mellan de båda slagen av ersättningar. Ersättningen till kyrkomötesledamöterna bör nämligen givetvis även i fortsättningen utgå i form av dagtraktamente, och beträffande skatteavdragsbestämmelserna synes det med hänsyn till frågens ringa räckvidd obehövt att för närvarande vidtaga någon författningsändring för kyrkomötesledamöternas del. Man torde därför nu böra inskränka sig till att vidtaga den förhöjning av de sistnämndas dagtraktamente, som kan anses skäligen.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle det högre riksdagsmannaarvodet, som nämnt, höjas från 8 866 kronor till 12 000 kronor, d. v. s. med 3 134 kronor eller ungefär 35,4 %. En motsvarande höjning av det högre dagtraktamentet till kyrkomötesledamot skulle medföra, att detta traktamente ökades från 33 kronor till 45 kronor. På grund av det enligt Kungl. Maj:ts förslag med det lägre riksdagsmannaarvodets höjning kombinerade förslaget om partiell skattefrihet för detta arvode kan någon direkt jämförelse ej göras mellan detta arvode och det dagtraktamente, som bör utgå till kyrkomötesledamot bosatt å ort där kyrkomötet hålles. Detta traktamente bör, för att komma i en lämplig proportion i förhållande till det nyss föreslagna högre traktamentet, 45 kronor, skäligen bestämmas till 34 kronor.

I detta sammanhang torde även en höjning böra ske av nu utgående dagtraktamente å 25 kronor för resdagarna till och från kyrkomötet. Detta traktamente synes skäligen böra höjas till 30 kronor.

I övriga ersättningsbestämmelser beträffande kyrkomötesledamöterna föreslås ingen annan ändring än den höjning av maximibeloppen, som betingas av den år 1949 beslutade omorganisationen av kyrkomötet, vilken åsyftade bland annat, att ledamöterna skulle kunna uppbära ersättning under intill 35 dagar i stället för som tidigare under högst 30 dagar (jfr 17 § kyrkomötesförordningen den 22 april 1949, nr 174).

Utskottet. Ersättningen åt ledamöter av allmänt kyrkomöte har hittills pläгат avvägas efter samma grunder som för riksdagens ledamöter. Utskot-

tet får erinra om att riksdagen på hemställan av konstitutionsutskottet i dess utlåtande nr 24 vidtagit ändringar i stadgan om ersättning för riksdagsmannauppdragets fullgörande, innebärande höjning av årsarvodet för riksdagsmän. I anslutning till vad sålunda beslutats rörande arvode till riksdagens ledamöter torde en motsvarande förbättring av kyrkomötesledamöternas dagtraktamenten böra komma till stånd. Vad i motionen föreslagits beträffande dagtraktamentenas storlek samt höjningen av maximibeloppen finner sig utskottet böra förorda. Likaledes biträder utskottet förslaget att dagtraktamente för resdagarna höjes från 25 till 30 kronor.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen, med bifall till likalydande motionerna I: 458 och II: 515, må beträffande ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte besluta som följer.

1. Ledamot av allmänt kyrkomöte, som är bosatt å annan ort än där kyrkomötet hålles, må av statsmedel vid resa till och från kyrkomötet åtnjuta ersättning för därav föranledd resekostnad jämte ett dagtraktamente av trettio kronor för vardera resan ävensom i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära fyrtiofem kronor, vilket traktamente dock ej må överstiga sammanlagt ettusenfemhundra- och trettio kronor.

Besöker ledamot, som i första stycket avses, under pågående kyrkomöte efter beviljad ledighet hemorten, äger han åtnjuta ersättning för därav föranledd resekostnad, dock endast för en dylik resa.

2. Ledamot av kyrkomötet, som är bosatt å ort där kyrkomötet hålles, må av statsmedel i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära trettiofyra kronor, vilket traktamente dock ej må överstiga sammanlagt ettusen- och trettio kronor.

3. Utövar ledamot av kyrkomöte tillika riksdagsmannauppdrag och åtnjuter han därför arvode, skall han dock i dagtraktamente under kyrkomötet uppbära endast åtta kronor, och må traktamentet ej överstiga sammanlagt tvåhundra- och trettio kronor.

Stockholm den 21 maj 1951.

På bankoutskottets vägnar:

F. SEVERIN.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Näsgård, Mogård*, De Geer, Elowsson i Kristianstad*, Boo* och Wehtje*; samt

från andra kammaren: herrar Severin, Fröderberg, Persson i Norrby, Schmidt, Sköldin, von Seth*, Johanson i Kalmar och Hallberg*.

* Ej närvarande vid justeringen.